

міняються містами: offerent буде вважатися акцептантом, а акцептант – offerентом, тобто має місце зміна статусу сторін майбутнього договору.

Акцепт набуває юридичної сили виключно якщо він повний, а саме виражає схвалення тому, що вказано в offerті, та безумовний, а саме не містить жодних додаткових умов. Відповідь на будь-яких інших умовах, ніж ті, що містяться в offerті, не може вважатися акцептом. Така відповідь є зустрічною пропозицією. Отже, вивчення та аналіз offerти та акцепту як стадій укладення цивільно-правового договору, має важливе науково-практичне значення.

Список бібліографічних посилань:

1. Цивільний кодекс України: від 16.01.2003 р. № 435–IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 21.04.2022 р.).
2. Олюха В. Г. Цивільно-правовий договір: поняття, функції та система: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ. 2003. 189 с.
3. Цивільне право України: Підручник / За ред. Ч. Н. Азімова, С. Н. Присупи, В. М. Ігнатенка. Харків: Право, 2000. Ч. 1. 368 с.
4. Бородовський С.О. Укладення, зміна та розірвання договору у цивільному праві України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Івано-Франківськ, 2005. 211 с.
5. Денисюк В.В. Акцепт як стадія укладення цивільно-правового договору. *Актуальні проблеми держави і права*. 2011. №. 61. С. 575–583.

УДК 347(77+78)

Дмитро Володимирович ШВЕЦЬ,

перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ,

доктор юридичних наук, доцент,

заслужений працівник освіти України;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1999-9956>

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ – БЕЗУМОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

На надскладному сучасному етапі розвитку української держави особливого значення набувають питання формування правової самосвідомості. Це, у свою чергу, виступає поштовхом для якісних змін у сфері професійної освіти, послідовне вдосконалення якого повинно мати на меті розуміння з першого курсу та абсолютне недопущення

порушення ст. 176 Кримінального Кодексу України, а саме порушення авторського права і суміжних прав. Так, це незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, а так само незаконне відтворення, розповсюдження виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення, їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації, камкординг, кардшейрінг або інше умисне порушення авторського права і суміжних прав, а також фінансування таких дій, якщо це завдало матеріальної шкоди у значному розмірі.

Крім того, загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу визначає механізм досягнення Україною відповідності третім Копенгагенському та Мадридському критеріям набуття членства в Європейському Союзі. Цей механізм включає в себе адаптацію законодавства, утворення відповідних інституцій та інші додаткові заходи, необхідні для ефективного правотворення та правозастосування. У цьому аспекті належне врегулювання відносин, пов'язаних з об'єктами права інтелектуальної власності, є необхідним фундаментом для забезпечення соціально-економічного розвитку держави, а підготовка фахівців у цій сфері має стати одним з головних пріоритетів в Україні. Відповідно, введення до навчальних планів і навчальних програм підготовки кадрів за освітньою програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти дисципліни «Академічна доброчесність» має важливе значення для формування правової культури фахівців у будь-якій сфері діяльності, особливо для підготовки кадрів для Національної поліції України.

Згідно зі Спеціальним звітом 301 (The Special 301 Report), який готується щорічно Офісом торгового представника США, Україна, починаючи з 2011 р., знаходиться у переліку країн, що не забезпечують належний захист прав інтелектуальної власності та щодо яких ведеться спостереження. У 2013 р. статус України у Спеціальному звіті 301 знизився з Priority Watch List (країни, щодо яких ведеться спостереження) до Priority Foreign Country (країни, щодо яких здійснюється першочергове спостереження). Незважаючи на те, що протягом 2015–2018 рр. статус знову підвищився до Priority Watch List, система права охорони інтелектуальної власності в Україні не зазнала суттєвих позитивних змін, а відрив від країн-лідерів за кількістю патентних заяв лише посилювався. Таким чином результати інтелектуальної, творчої діяльності постійно стають об'єктом неправомірних дій, а відповідно, потребують ефективної правової охорони та захисту з боку держави.

Основними причинами погіршення системи охорони інтелектуальної власності суб'єктів реального сектору економіки України є такі: військовий стан; низька ефективність державного регулювання захисту прав інтелектуальної власності; постійні структурні реорганізації державного органу з питань інтелектуальної власності й зміни його відомчої підпорядкованості; низький попит на об'єкти прав інтелектуальної власності на внутрішньому ринку; несформованість системи економічних стимулів щодо впровадження інтелектуальних ресурсів у виробничих процесах суб'єктів реального сектору економіки; слабкість фінансово-інвестиційних механізмів стимулювання розвитку сфери інтелектуальної власності; несформованість інфраструктурних елементів системи охорони інтелектуальної власності. З метою вдосконалення системи охорони інтелектуальної власності суб'єктів реального сектору економіки України органам державного управління необхідно першочергово впровадити засоби за такими напрямками: створення інституційно-правових умов розвитку системи охорони права інтелектуальної власності суб'єктів реального сектору економіки України в частині приведення національного законодавства у відповідність до положень законодавства Європейського Союзу; фінансове стимулювання створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності; створення ефективної системи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, яка забезпечуватиме зв'язок між наукою та реальним сектором економіки; зміцнення інфраструктурного інструменту розвитку системи охорони інтелектуальної власності суб'єктів реального сектору економіки.

Таким чином, наявність належної охорони та захисту права інтелектуальної власності визнано важливою умовою динамічного розвитку економіки будь-якої країни. В умовах членства України у Світовій організації торгівлі (СОТ) необхідність посилення захисту права інтелектуальної власності є першочерговим завданням.

На вирішення цих завдань суспільства направлені заходи, передбачені Законом України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до Законодавства ЄС» та Указом Президента України «Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні» від 25 квітня 2001 р. № 285/2001. Серед необхідних заходів є запровадження у закладах вищої освіти курсу з основ інтелектуальної власності. Із цього випливає, що підготовка фахівця-юриста неможлива без знання права інтелектуальної власності. Згідно з Наказом Міністерства освіти і науки від 20 жовтня 2004 р. № 811 з 2005/2006 навчального року у вищих навчальних закладах країни студенти всіх спеціальностей повинні вивчати дисципліну «Інтелектуальна власність».

Особливого значення набувають ці знання в підготовці фахівців для Національної поліції України.

Ці завдання покладаються на Департамент захисту економіки Національної поліції України – міжрегіональний територіальний орган у складі кримінальної поліції Національної поліції України, що здійснює оперативно-розшукову діяльність згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», та Департамент кіберполіції Національної поліції України – міжрегіональний територіальний орган Національної поліції України, який входить до структури кримінальної поліції Національної поліції та відповідно до законодавства України забезпечує реалізацію державної політики у сфері боротьби з кіберзлочинністю, організовує та здійснює відповідно до законодавства оперативно-розшукову діяльність.

Тому працівники зазначених підрозділів повинні мати ґрунтовні знання в галузі права інтелектуальної власності. У зв'язку з цим вивчення навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» повинно стати необхідною складовою сучасної юридичної освіти.

Навчальна програма навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» має бути створена з урахуванням сучасних вимог національного законодавства та міжнародних нормативно-правових актів.

У ході викладення навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» повинно бути передбачено як проведення лекційних, семінарських занять, ділових ігор, написання курсантами реферативних робіт, наукових доповідей та повідомлень, так і новітніх освітніх технологій: проведення веб-квестів, бінарних занять тощо. Пропонуємо визначити місце навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» серед вивчення дисциплін «Цивільне право», «Цивільний процес», «Адміністративне право», «Кримінальне право».

Після вивчення навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» майбутні фахівці повинні вміти: встановлювати критерії охороноздатності об'єктів права інтелектуальної власності; знати відомості правової регламентації цих об'єктів; застосовувати необхідні норми національного та міжнародного законодавства для захисту академічної доброчесності; правильно вчиняти процесуальні дії, пов'язані зі складанням процесуальних документів.

Опанування вищенаведеними питаннями повинно мати за мету вироблення у студентів та курсантів правового мислення, навиків із тлумачення відповідних норм, формування первинних практичних навичок із застосуванням у своїй майбутній роботі набутих знань.

Підсумовуючи сказане, слід зазначити, що запровадження навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» в системі професійної

підготовки кадрів для Національної поліції України сприятиме подальшому розвитку та якісному вдосконаленню системи правової освіти в Україні як невідмінної передумови її успішного інноваційного розвитку. Ще раз зазначимо, що потреба у фахівцях вищої кваліфікації у сфері права інтелектуальної власності на сьогодні є нагальною і має забезпечуватися на високому рівні. У свою чергу, інтелектуально-правова освіта повинна бути такою, щоб могла забезпечити надійну й ефективну охорону та захист права інтелектуальної власності, що, у свою чергу, є справою економічної безпеки України.

УДК 347.1

Ігор Євгенович ЯКУБІВСЬКИЙ,

*професор кафедри цивільного права та процесу
Львівського національного університету імені Івана Франка,
доктор юридичних наук, доцент*

ЦИВІЛЬНА ДІЄЗДАТНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ: ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ В ПРОЦЕСІ РЕКОДИФІКАЦІЇ

Дієздатність є однією із базових категорій сучасної цивілістики, що використовується для розкриття змісту цивільної правосуб'єктності фізичної особи. Цивільна дієздатність детермінована здатністю фізичної особи усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними. Відповідно, залежно від віку, стану психічного здоров'я, фізичні особи мають різний обсяг цивільної дієздатності, який визначає ступінь їх автономності в цивільних відносинах, можливості самостійно діяти в таких відносинах, набуваючи цивільних прав та обов'язків, здійснюючи їх, тощо.

Законодавче закріплення цивільної дієздатності фізичної особи в різних правопорядках, у тім числі – європейських, відрізняється як термінологічно, так і за змістом. В кодифікованих актах цивільного права деяких країн Європи відсутнє як таке поняття дієздатності, не кажучи вже про закріплення його законодавчої дефініції. Різняться також підходи щодо визначення дієздатності неповнолітніх, підстав та правових наслідків обмеження дієздатності, визнання фізичної особи недієздатною, тощо.

Концепцією оновлення ЦК України [1] не визначено конкретних напрямів реформування положень про цивільну дієздатність фізичної особи. Між тим, на адресу Робочої групи з підготовки законопроекту з рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України